

Практичне заняття №6
**КАЛЬКУЛЯЦІЯ СОБІВАРТОСТІ ТА ЦІНИ
 ПРОДУКЦІЇ**

Мета роботи – отримання практичних навиків калькулювання собівартості та ціни продукції підприємства

Завдання

Складіть калькуляцію собівартості та ціни продукції, визначте її ціну та розрахуйте розмір прибутку підприємства, якщо відомі наступні дані, що наведені в таблиці 6.1.

Таблиця 6.1 – Вихідні дані для розрахунку практичного завдання (базовий варіант)

Показник	Значення
1	2
Виробнича програма, од.	1500000
Вага заготовки, кг	0,07
Вартість матеріалу, грн./т	1650
Допоміжні матеріали, грн./од.	0,2
Витрати на електроенергію, грн./од.	0,16
Форма оплати праці	відрядна
Розцінка на виготовлення виробу, грн. /од.	3,26
Норматив заробітної плати допоміжних робітників, %	25*
Норматив додаткової заробітної плати (преміальні), %	25*
Норматив надбавок та доплат до основної заробітної плати, %	30*
Норматив відрахувань на соціальне страхування, %	22*
Вартість виробничого обладнання, грн.	900000
- термін експлуатації, роки	10*
- ліквідаційна вартість, %	5*
Вартість приміщення, грн.	1107600
- строк експлуатації, роки	40*
- ліквідаційна вартість, %	2*
Вартість інших основних фондів, грн.	90000
- строк використання, роки	8*
- ліквідаційна вартість, %	5*
Метод нарахування амортизації	прямолінійний
Норматив загальновиробничих витрат, %	15*
Норматив позавиробничих витрат, %	10*
Норматив транспортних витрат, %	8*
Норма рентабельності, %	20*

Податок на додану вартість (ПДВ), %	20*
Податок на прибуток, %	18*

Порядок виконання

Всі показники визначаються на одиницю продукції та на весь обсяг виробництва.

1) Сума матеріальних витрат на виробництво продукції визначається:

$$MB = MB_{ом} + MB_{дм} + MB_{е}, \quad (6.1)$$

де $MB_{ом}$ – матеріальні витрати на основні матеріали, грн.;

$MB_{дм}$ – матеріальні витрати на допоміжні матеріали, грн.;

$MB_{е}$ – матеріальні витрати на електроенергію, грн.

Матеріальні витрати на основні матеріали для одиниці продукції:

$$MB_{ом1} = V_3 * Ц_м, \quad (6.2)$$

де V_3 – вага заготовки, т;

$Ц_м$ – ціна матеріалу, грн. /т.

Матеріальні витрати на основні, допоміжні матеріали та енергоносії для всієї виробничої програми:

$$MB_i = MB_{i1} * V, \quad (6.3)$$

де MB_{i1} – відповідні витрати на одиницю продукції, грн.;

V – виробнича програма, од.

2) Фонд заробітної плати визначається наступним чином:

$$ФЗП = ЗП_{осн} + ЗП_{дод} + НД, \quad (6.4)$$

де $ЗП_{осн}$ – основна заробітна плата, грн.;

$ЗП_{дод}$ – додаткова заробітна плата, грн.;

НД – сума надбавок та доплат до заробітної плати.

Основна заробітна плата визначається так:

$$ЗП_{осн} = ЗП_{осн.роб} + ЗП_{дод.роб}, \quad (6.5)$$

де $ЗП_{\text{осн.роб}}$ – заробітна плата основних робітників, грн.;
 $ЗП_{\text{доп.роб}}$ – заробітна плата допоміжних робітників, грн.

Заробітна плата основних робітників:

$$ЗП_{\text{осн.роб}} = P_1 * V, \quad (6.6)$$

де P_1 – розцінка на виготовлення одиниці продукції, грн.

Заробітна плата допоміжного персоналу:

$$ЗП_{\text{доп.роб}} = ЗП_{\text{осн.роб}} * \frac{N_{\text{доп.роб}}}{100}, \quad (6.7)$$

де $N_{\text{доп.роб}}$ – норматив заробітної плати допоміжних робітників, %.

Додаткова заробітна плата визначається наступним чином:

$$ЗП_{\text{дод}} = ЗП_{\text{осн}} * \frac{N_{\text{дод.ЗП}}}{100}, \quad (6.8)$$

де $N_{\text{дод.ЗП}}$ – норматив додаткової заробітної плати, %.

Сума надбавок та доплат до заробітної плати:

$$НД = ЗП_{\text{осн}} * \frac{N_{\text{нд}}}{100}, \quad (6.9)$$

де $N_{\text{нд}}$ – норматив надбавок та доплат, %.

3) Сума відрахувань на соціальний захист працівників визначається в залежності від загального фонду нарахованої заробітної плати та нормативів відрахувань у фонди соціального захисту:

$$V_{\text{соц.страх}} = ФЗП * \frac{N_{\text{соц.страх}}}{100}, \quad (6.10)$$

де $N_{\text{соц.страх}}$ – загальний норматив відрахувань на соціальне страхування.

4) Сума щорічних амортизаційних відрахувань визначається як сума нарахованої амортизації по кожній групі основних фондів з врахування терміну експлуатації та ліквідаційної вартості.

Сума річних амортизаційних відрахувань за прямолінійним методом визначається наступним чином:

$$A = V_{\text{оф.перв}} * \frac{N_a}{100}, \quad (6.11)$$

де $V_{\text{оф.перв}}$ – первісна вартість основних фондів, грн.;

N_a – річна норма амортизації, %.

Річна норма амортизації:

$$N_a = \frac{V_{\text{оф.перв}} - V_{\text{оф.лікв}}}{T_{\text{сл}} * V_{\text{оф.перв}}} * 100\%, \quad (6.12)$$

де $V_{\text{оф.лікв}}$ – ліквідаційна вартість основних фондів, грн.;

$T_{\text{сл}}$ – строк служби основних фондів, роки.

Ліквідаційна вартість основних фондів:

$$V_{\text{оф.лікв}} = V_{\text{оф.перв}} * \frac{N_{\text{лікв}}}{100}, \quad (6.13)$$

де $N_{\text{лікв}}$ – норматив ліквідаційної вартості, %.

5) Цехову собівартість продукції визначається за допомогою наступної формули:

$$\text{ЦС} = \text{МВ} + \text{ФЗП} + V_{\text{соц.страх}} + A. \quad (6.14)$$

б) Загальновиробничі витрати визначаються в залежності від цехової собівартості та відповідного нормативу витрат:

$$\text{ЗВВ} = \text{ЦС} * \frac{N_{\text{ЗВВ}}}{100}, \quad (6.15)$$

де $N_{\text{ЗВВ}}$ – норматив загальновиробничих витрат, %.

7) Виробнича собівартість продукції визначається наступним чином:

$$BC = ЦС + ЗВВ, \quad (6.16)$$

8) Позавиробничі витрати на виробництво продукції:

$$ПВВ = BC * \frac{H_{ПВВ}}{100}, \quad (6.17)$$

де $H_{ПВВ}$ – норматив позавиробничих витрат, %.

9) Повна собівартість продукції розраховується наступним чином:

$$ПС = BC + ПВВ. \quad (6.18)$$

10) Транспортні витрати розраховуються за формулою:

$$ТВ = ПС * \frac{H_{ТВ}}{100}, \quad (6.19)$$

де $H_{ТВ}$ – норматив транспортних витрат, %.

11) Кінцеву собівартість продукції визначається так:

$$С = ПС + ТВ. \quad (6.20)$$

12) Ціна продукції без ПДВ визначається в залежності від рівня запланованої рентабельності, тобто прибутку, та загальної собівартості продукції.

Прибуток підприємства визначається наступним чином:

$$П = С * \frac{H_p}{100}, \quad (6.21)$$

де H_p – норма рентабельності, %.

Ціна без ПДВ:

$$Ц = С + П. \quad (6.22)$$

13) Ціна продукції з ПДВ визначається наступним чином:

$$\text{Ц}_{\text{ПДВ}} = \text{Ц} * \left(1 + \frac{\text{ПДВ}}{100}\right), \quad (6.23)$$

де ПДВ – ставка податку на додану вартість, грн.

14) Дохід підприємства від реалізації продукції визначається:

$$\text{Д} = \text{Ц}_{\text{ПДВ}} * V. \quad (6.24)$$

15) Прибуток від реалізації продукції:

$$\text{П}_{\text{заг}} = (\text{Ц} - \text{С}) * V. \quad (6.25)$$

16) Чистий прибуток підприємства після виплати податку на додану вартість визначається:

$$\text{ЧП} = \text{П}_{\text{заг}} - \text{ПП}, \quad (6.26)$$

де ПП – сума податку на прибуток, грн.

Сума податку на прибуток:

$$\text{ПП} = \text{П}_{\text{заг}} * \frac{\text{Н}_{\text{ПП}}}{100}, \quad (6.27)$$

де $\text{Н}_{\text{ПП}}$ – ставка податку на прибуток, %.

Кінцеві результати калькуляції собівартості та ціни продукції надати у табличному вигляді в розрізі одиниці продукції та загального випуску. Округлення вартісних показників слід робити до сотих, тобто до копійок.